

വള്ളത്തോൾ

൩൭

വള്ളത്തോൾ

അഞ്ചാം പതിപ്പ്
കോപ്പി 1000

വില
90 ന. ര.

ചകുപ്പവകാശം: സി. വാസന്തിഅമ്മയ്ക്ക്

പ്രസാധകന്മാർ:
വള്ളത്തോൾ ഗ്രന്ഥാലയം, ചെറുതുരുത്തി.

1963 മേയ്

അച്ചടി:
വള്ളത്തോൾ പ്രിന്റിങ് & പബ്ലിഷിങ്ങ് ഹൗസ്,
ചെറുതുരുത്തി.

STHREE

Vallathol

Fifth Edition
Copies 1000

Price
90 n. p.-

All Rights Reserved By C. Vasanthi Amma

Publishers:

Vallathol Grandhalayam, Cheruthuruthy

May 1963

Printed at
Vallathol Ptg. & Pbg. House, Cheruthuruthy
Kerala State.

വിഷയവിവരം

1. സ്ത്രീകൾ
2. വീരപത്നി
3. രാധയുടെ കൃതാർത്ഥത
4. ജാതിപ്രാഭവം
5. ഒടുക്കത്തെക്കുറിപ്പ്
6. ബഹിഷ്കൃതമായ അന്തഃജനം
7. മടിരാശിക്കുടൽപ്പറം

—*—

അവതാരിക

മറ്റു മഹാകവികളെപ്പോലെ വള്ളത്തോളം വെറും മൊരു കവിതയെഴുതുകാരനല്ല. താൻ ജീവിക്കുന്ന കാലത്തെ സ്ഥിതിയെ ഇത്ര ശരിയായും ഇത്ര സുന്ദരമായും ചിത്രീകരിക്കുകയും, ഈ കാലത്തിനപ്പുറത്തു വരാൻനിൽക്കുന്ന ലോകത്തിന്റെ ഒരു നേരിയ ചിത്രം വായനക്കാർക്കു കാണിച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്യുന്ന മറ്റൊരു കവി അടുത്തകാലത്തൊന്നും മലയാളസാഹിത്യത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ രാഷ്ട്രത്തേയും, സ്ത്രീകളേയും, കൃഷിക്കാരേയും, പട്ടിണിയേയും സംബന്ധിക്കുന്ന ഖണ്ഡകൃതികൾ ഇന്നുതിരിച്ചു പരിശോധിക്കുന്ന ഏതൊരാൾക്കും കാണാൻ കഴിയും: വള്ളത്തോൾ തന്റെ കവിതകളിലൂടെ കേരളത്തിലെ വളർന്നുവരുന്ന തലമുറയ്ക്കു പൊതുപ്രശ്നങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചു വമ്പിച്ച ഒരു നേതൃത്വമാണ് നൽകിയിട്ടുള്ളത്, എന്ന്.

അക്കൂട്ടത്തിൽ സ്ത്രീകളെക്കുറിച്ചെഴുതിയവയിൽ പ്രധാനമായവയാണ് ഇതിലുൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. 'മശലനമറിയം', 'അച്ഛനും മകളും', 'കൊച്ചുസീത്', മുതലായ മറ്റു പ്രസിദ്ധകൃതികൾ അവയുടെ വലുപ്പം നിമിത്തം ചേക്കാത്തതാണ്.

ഇതിൽ രണ്ടാമതു ചേർത്തിട്ടുള്ള 'വീരപത്നി', യുദ്ധത്തിന്നു പുറപ്പെടുന്ന ഒരു യോദ്ധാവിന്റെ ഭാര്യ അയാ

ഒരു യാത്രയയക്കുന്ന ഒരു സംഭവത്തേയാണ് വിവരിയ്ക്കുന്നത്. അതിലെ അന്തരീക്ഷം പ്രാചീനകേരളത്തിലെ ധീരഭടന്മാർ, അയാളുടെ ഭാര്യയും തമ്മിലുള്ള വേർപാടാണ്. പക്ഷേ അതു പ്രാചീനകേരളത്തിൽ മാത്രമല്ല, ലോകത്തിന്റെ ഏതുമുക്കിലും മൂലയിലും നടക്കുന്നതും ഏതുകാലത്തും നടന്നിട്ടുള്ളതുമായ ഒരു രംഗമാണ്. ആയുധമേന്തിക്കൊണ്ടു കൊല്ലാനും ചാവാനും തയ്യാറായ ഭടന്മാരെപ്പോലെത്തന്നെ, രാഷ്ട്രീയസമരത്തിൽ പങ്കുകൊള്ളുന്ന ഭടന്മാർക്കും അവരുടെ കുടുംബങ്ങൾക്കും അനുഭവപ്പെട്ട ഒരു സംഗതിയാണിത്. ഇതുപോലൊരു രംഗം പണ്ഡിതജവഹർലാലിന്റെ 'ആത്മകഥ'യിൽ വായനക്കാർക്ക് വായിയ്ക്കാം:

രോഗബാധിതയായ കമലാകന്തറുവിന്റെ അടുത്തിരിയ്ക്കാനുള്ള അത്യാശകൊണ്ടു ജയിലിൽ കിടക്കുന്ന പണ്ഡിറ്റ്ജി, തന്നെ വിടാൻ ഗാന്ധിജിനോടപേക്ഷിയ്ക്കുന്നുണ്ടെന്ന വർത്തമാനം ആ വീരപത്നി കേൾക്കുന്നു. അവർ അതു കേട്ടു വളരെയധികം വ്യാകുലപ്പെടുകയും അങ്ങിനെ ചെയ്യരുതെന്നു ഭർത്താവിനെ ശാസിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ആത്മകഥയിലെ ആ ഭാഗം വായിയ്ക്കുന്ന ഏതൊരാൾക്കും മഹാകവിയുടെ 'വീരപത്നി'യിലെ താഴെ പറയുന്ന വരികൾ ഓർമ്മവരാതിരിയ്ക്കയില്ല.

ചോർകളിൽ പ്രോത്സാഹനമായിരുന്നെന്താമൻ

ചോകുവതോത്തല്ല മാഴ്കിനേൻ ഞാൻ;

ചോകാതിരുന്നാലോ എന്നായിരുന്നു മേ

ശോകവും മീതിയും ശോഭനാത്തൻ!

“ആവതില്ലാഞ്ഞൊരിപ്പിഞ്ചുകിടാവുമീ-
 പ്ലാവമം സ്രീയുമെൻ വിപ്രയോഗം
 ഏങ്ങിനെ ഹാഹാ, പൊറുത്തിടമെന്നായി
 ഞങ്ങളിലേറിയ വാത്സല്യത്താൽ
 ആയുധം കൈക്കൊണ്ടിലിപ്പോൾ വോനെങ്കി-
 ലായതിൻ ഫേതു ഞാനാകുമല്ലോ.
 ഒത്താവിൻ കൺവൃന്ദിപ്പൊഴു വിപ്ലവായ്
 വർഷിച്ചും ഓയ്താൻ ഓയ്താമോ?”

രാഷ്ട്രീയനേതൃത്വം നൽകുന്ന ഈ മാരകവിയുടെ കവിതയിലും, ഒന്നാന്തരം കലാകാരനായ ആ രാഷ്ട്രീയനേതാവിന്റെ ആത്മകഥയിലും ചിത്രീകരിച്ച ഈ രംഗമാണ് ഇന്ന് സോവിയറ്റ് റഷ്യയിലെ കോടിക്കണക്കിളുള്ള കുടുംബങ്ങളിൽ അഭിനയിച്ചുവരുന്നത്; അതാണ് യൂറോപ്പിലും ചൈനയിലും ടിബറ്റിലും അഭിനയിച്ചുവരുന്നത്. അതിന്റെ ഫലമാണ്, ഇന്ന് ലോകത്തിലെങ്ങും ഫാസിസത്തിന് അടിസ്ഥാനം തോൽവി പറയിക്കേണ്ടു വരുന്നത്. ഇന്ത്യക്കാരായ 40 ലക്ഷത്തിലധികം പട്ടാളക്കാരുടെ കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഈ മനോഭാവമുണ്ടാക്കാൻ ഇന്നത്തെ ഉദ്യോഗസ്ഥമേധാവിത്വത്തിന് കഴിവില്ലെന്നതിനാലാണ്, കോൺഗ്രസ്സ് നേതാക്കന്മാരെ ജയിലിൽനിന്നുവിട്ടു ഭരണീയഗവണ്മെന്റ് സ്ഥാപിക്കാൻ ഇന്ത്യയിലെ ഭരണഭിമാനികളും ലോകത്തിലെ സാധാരണജനങ്ങളും വാദിക്കുന്നത്.

അടുത്തതായി ഈ പുസ്തകത്തിൽ പേർത്തിട്ടുള്ള മൂന്നു കവിതകൾ ഇന്നത്തെ സമുദായത്തിൽ സ്ത്രീകൾക്കുള്ള

അവശതകളിലൊന്നിനെ—ഒരു പുരുഷനെ ആത്മാത്മമായി സ്നേഹിക്കുന്ന ഒരു സ്ത്രീയ്ക്കു വരുന്ന കഷ്ടപ്പാടുകളെ—ചിത്രീകരിയ്ക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. പ്രേമത്തെക്കുറിച്ചും ഭാവതൃപ്തത്തെക്കുറിച്ചും മറ്റുമുള്ള നീണ്ട നീണ്ട പ്രസംഗങ്ങളൊന്നുംതന്നെ ഇന്നത്തെ സമുദായത്തിൽ സ്ത്രീയെ സഹായിക്കുന്നില്ല; അവളെ ഇഷ്ടപോലെ വെടിയാനും കൈക്കൊള്ളാനും ആഗ്രഹിക്കുന്ന പുരുഷനുമാത്രമാണതുകൊണ്ടു പ്രയോജനമുള്ളത് എന്ന വാസ്തവമാണ് ഈ മൂന്നു കവിതകളും നമുക്കു കാണിച്ചുതന്നത്. അല്ലെങ്കിൽ ഇതിൽ ആദ്യം ചേർത്തിട്ടുള്ള 'സ്ത്രീകൾ' എന്നകവിതയിൽ വ്യക്തമാക്കുന്നതുപോലെ,

“നാരിയാൽ പരതന്ത്രൻ പുരുഷനവളിൽത്താൻ
പാരതന്ത്ര്യത്തെച്ചമത്തിടുന്നു ശാസ്ത്രോക്തത്താൽ
ഉൽക്കണ്ഠമേറും തങ്ങുകെന്നാക്കിവെപ്പാനാശം.
യുദ്ധക്കൊണ്ടു നരന്മാർതൻ നാരായത്തലച്ചുകൾ.
ശുഷ്കമാം പനയോലയോളെത്തു ശത്രിച്ചാലു
മിക്കണ്ടു പാരിന്നെല്ലാമുറത്താങ്ങു 'ബല'താൻ.”

‘ഒരു കൃഷി വലകന്യക’യായ രാധ ‘സ്ഥാനമാനാദിഗുണം ചേർന്ന്’ ഒരു ‘നാഗരികാഗ്ര’നെ സ്നേഹിയ്ക്കുന്നു; അയാൾക്കു അങ്ങോട്ടും, ആ സ്നേഹത്തിൽ വിശ്വസിച്ചു രാധ ഒരു ഹിംസാ വിവാഹസൂചകമായ മാലയിടുവിയ്ക്കൽതന്നെ നടത്തുന്നു. പക്ഷേ ചിന്നിട്ടു തന്റെ കാമുകൻ മറ്റൊരു സ്ത്രീയെ സ്നേഹിയ്ക്കുകയും വിവാഹം കഴിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അങ്ങിനെ നിരാശയായിത്തീർന്ന രാധ സ്നേഹപൂർണ്ണമായ

ത്യാഗബുദ്ധിയാടേ തന്റെ കാമകൻ സുഖമായി ജീവിക്കുന്നതിൽ മാത്രം ആഗ്രഹിച്ചു കൃതാർത്ഥനായെന്നു. ഇതാണ് 'രാധയുടെ കൃതാർത്ഥത്വം'.

നാഗരികാഗ്രഹം സ്നേഹിക്കുന്ന കൃഷിവലകന്യകയെപ്പോലെത്തന്നെ ഹീനവർണ്ണനായ ഭൈരവനെ സ്നേഹിക്കുന്നവളും 'മേന്മയും സ്വത്തും തിങ്ങിന തറവാട്ടിൽ ജനിച്ചവളുന്വളു'മായ ഗൌരീയും അങ്ങേ അററത്തെ നൈരാശ്യത്തിലാണുണ്ടുപോകുന്നത്. പക്ഷേ ഇവിടെ കാമകനല്ല അവളെ ചതിക്കുന്നത്. പിന്നേയോ? സമുദായമാണ്. പരസ്സരപ്രേമനിമിത്തം വിവാഹിതരാവാൻ ഗൌരീഭൈരവന്മാർ തീരുമാനിക്കുന്നു. പക്ഷേ ഗൌരീയുടെ കുടുംബക്കാരെയും ബന്ധുക്കളേയും ഭയപ്പെട്ട് ആ പ്രദേശത്തൊന്നും ജീവിക്കാൻ ധൈര്യമില്ലാതെ അവർ ഒളിച്ചോടിപ്പോവുന്നു; ആ കൊച്ചുകുടുംബത്തെ ക്രമേണ പട്ടിണി കാന്തിനാൻ തുടങ്ങുന്നു; 'വിലസത്താരണ്യം'മായിരുന്ന ഗൌരീയുടെ പൂമെ തൊലിയിൽ പൊതിഞ്ഞുളളാരവധികൂടമായിത്തീരുന്നു; ഗൌരീ ഒരു പിടിച്ചുക്കൊരിയായി വീടുതോറും തെണ്ടാൻ തുടങ്ങുന്നു; കൂട്ടത്തിൽ ആ പിടിച്ചുക്കൊരി,

“കുടുംബം ഗൌരീജന്മഗൃഹത്തിൽമുററത്തെത്തി,—
 പെരുതാമാ വീടൊന്നു ഞെട്ടിപ്പോയടിയോളം.
 ആരിതാച്ചാടിപ്പോയ ചേട്ടയോ—തറവാട്ടിൻ
 പേരിനും പെരുതാളും പരിക്കു തട്ടിച്ചവരും;
 ആട്ടിയോടിപ്പിൻ ചിക്കുന്നൊളളമാരേ, കരം
 നീട്ടിടായ്ക്കുന്നവയെങ്ങോ പോയലിയട്ടെ:—

ഓഷ്ഠിനെക്കണ്ണീർകൊണ്ടു നനച്ചുവളർത്തോ!

ഓഷ്ഠിയുമടച്ചല്ല മേവുനു പുരോഹിതൻ!”

ഇതാണ് ‘ജാതിപ്രാഭവം’. ഇതിലെ രണ്ടുവരികൾ,

ജാതി—ഹാ, നരകത്തിൽനിന്നു പൊങ്ങിയ ശബ്ദം!

പാർ തിന്നും പിശാചിന്റെറയേട്ടിലെ രണ്ടുക്കരം!”

കാൽനൂറ്റാണ്ടുകാലത്തെ അയിത്തോച്ചാടനപ്രസ്ഥാനത്തിനുശേഷം വളരെ പരിഷ്ക്കരിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നു പറയുന്ന് ഇന്നും കേരളീയഹൃദയങ്ങളിൽ തികച്ചും പതിയേണ്ടതായിട്ടാണിരിയ്ക്കുന്നത്.

‘രാധയുടെ കൃതാർത്ഥത’യും ‘ജാതിപ്രാഭവം’വും വായിച്ചാൽ ഉണ്ടായേക്കാവുന്ന ഒരു തെറ്റിദ്ധാരണയെ—സ്ഥാനംകൊണ്ടും പദവികൊണ്ടും ജാതികൊണ്ടും യോജിപ്പാത്ത പ്രേമത്തിന്നാണ് ഇത്തരം കഷ്ടപ്പാടുകളുണ്ടാവുന്നതെന്ന ധാരണയെ—നീക്കുകയാണ് “ഒടുക്കത്തെക്കുറിപ്പ്” ചെയ്യുന്നത്. ഭാമ എന്നൊരു യുവതിയും അവൾക്ക് എല്ലാംകൊണ്ടും യോജിച്ച ഒരു യുവാവും പരസ്പരം സ്നേഹിയ്ക്കുന്നു; ഈ സ്നേഹം വളർന്നുവളർന്നു ഗാഢവുവിവാഹമായി കലാശിക്കുകയും, ഭാമ ഗർഭവതിയാവുകയും ചെയ്യുന്നു. പക്ഷേ, അവളുടെ കാമുകൻ സുഭദ്ര എന്ന മറ്റൊരു യുവതിയെ വിവാഹം ചെയ്യുന്നു; അതറിഞ്ഞ ഭാമ ആത്മഹത്യ ചെയ്യുന്നു. ഈ തോന്നിവാസത്തെക്കുറിച്ചു കവി സ്വന്തം വാചകത്തിൽ,

“ഭാമയെ—പുണയാഭിരാമയെ—ചൂരിച്ചോറേ,

കാമിയും നിന്നാൽ തൃക്കുതായ് വരാം സുഭദ്രയും;

ഇന്നു നീ വേട്ട വധുഭൂമി ഹൃദയകളോ എ-

ന്നെന്നുമേ തൂങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന പതിപ്പുകളേ!”

എന്നു് ഏതു സഹൃദയനുമുണ്ടാവുന്ന ധർമ്മികരോഷത്തെ പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു. പക്ഷേ എനിക്ക് അതിലുപധികം ഹൃദയംഗമമായി തോന്നിയതു, ഭാമയെക്കൊണ്ടുതന്നെ കവി പറയിയ്ക്കുന്നതായ താഴെ കൊടുക്കുന്ന ആറു വരിയാണു്.

“എൻപ്രിയചരജ നീ സുദൃഢ, തവ കാന്ത-

നെൻറയീ വയറിലെപ്പെതലിൻ ചിതാവതേ.

എന്തിതിൽ തെറാശീരന്നംഗനമാരെ സ്വൈരം

ഹന്ത, കൈക്കൊള്ളാം തള്ളാം സ്വതന്ത്രനല്ലോ പുമാൻ

ജ്യേഷ്ഠത്തിയുടെ ഗതി വന്നുകൂടല്ലേ ഗുണ-

ശ്രേഷ്ഠരും നിനക്കെന്നു നേരുന്നേൻ വരുകി ഞാൻ”

പ്രേമത്തേയും ദാമ്പത്യത്തേയും സംബന്ധിക്കുന്ന ഈ കവിതകൾ വായിച്ചുകഴിയുന്ന വായനക്കാർക്കു്, ഇന്നത്തെ വിവാഹത്തേയും പ്രേമത്തേയും കുറിച്ച് കമ്മ്യൂണിസത്തിന്റെ പ്രണേതാക്കളിലൊരാളായ എംഗൽസ് എഴുതിയ ചില വാചകങ്ങൾ പ്രയോജനപ്പെടുമെന്നാണ് ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നത്. ‘അംഗനമാരെ സ്വൈരം ഹന്ത കൈക്കൊള്ളാം തള്ളാം സ്വതന്ത്രനല്ലോ പുമാൻ’ എന്ന ഭാമയെക്കൊണ്ടു പറയിയ്ക്കുന്ന മഹാകവി എംഗൽസിന്റെ അഭിപ്രായത്തെയാണ് നമുക്കു പറഞ്ഞുതരുന്നത്.

“ഒരു പുരുഷനു് ഒരു ഭാര്യമാത്രമേ പാടുള്ള എന്ന നിയമം മനുഷ്യസമുദായത്തിന്റെ ചരിത്രത്തിൽ വന്നതു പുരുഷനും സ്ത്രീയും തമ്മിൽ യോജിച്ചതിനാലല്ല; സ്ത്രീപു

രചനാരുടെ ഐക്യത്തിന്റെ ഉൽകൃഷ്ടരൂപമായ ഏകപത്നീനിയമം നടപ്പിൽവന്നതു, പുരുഷൻ സ്ത്രീയെ അടിമയാക്കി വെയ്ക്കുകയെന്നതിന്റെ പ്രത്യക്ഷരൂപമായാണ്. പുരുഷനും സ്ത്രീയും തമ്മിൽ ഇതേവരെ നടന്നിട്ടില്ലാത്തത്ര വമ്പിച്ച ഒരു സമരത്തെയാണിതു കുറിക്കുന്നത്. 184൪-ൽ മാർക്സും ഞാനും കൂടി എഴുതിയ ഒരു ലേഖനത്തിൽ ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞിരുന്നു: ‘പ്രവൃത്തിവിഭജനമെന്ന തത്വം മനുഷ്യസമുദായത്തിലാദ്യം വന്നതു, സന്തതപ്രാദനകായ്ക്കത്തിൽ സ്ത്രീയും പുരുഷനും തമ്മിൽ നടന്ന പ്രവൃത്തിവിഭജനത്തോടുകൂടിയാണ്’. ഇന്നാണെങ്കിൽ ഞാൻ ഇതുകൂടെച്ചേക്കും. മനുഷ്യസമുദായത്തിൽ ഒന്നാമതായി വർഗ്ഗസമരം പ്രത്യക്ഷപ്പെടാൻ തുടങ്ങിയപ്പോഴാണ് സ്ത്രീയും പുരുഷനും തമ്മിലുള്ള മത്സരവും പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടത്; ഒരു വർഗ്ഗം മറൊരാൾ വർഗ്ഗത്തെ ചൂഷണം ചെയ്യാൻ തുടങ്ങിയപ്പോഴാണ് പുരുഷൻ സ്ത്രീയേയും അടിമയാക്കിവെയ്ക്കാൻ തുടങ്ങിയത്.”

ഒരു കമ്മ്യൂണിസ്റ്റായ ഞാൻ എന്റെ വർഗ്ഗസമര സിദ്ധാന്തം മഹാകവിയുടെ കവിതകൾക്കകത്ത് കുത്തിത്തറക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നതെന്നു പറയുന്നവരുണ്ടാവാം; പുരുഷനും സ്ത്രീയും തമ്മിലുണ്ടാവേണ്ടതായ സ്നേഹ ബന്ധത്തിനകത്ത് പരസ്പരവിദ്വേഷത്തിന്റെ വിഷം കുത്തിവെയ്ക്കുകയാണെന്ന് ആക്ഷേപിക്കുന്നവരുണ്ടാവാം. അവരോട് എനിയ്ക്കൊന്നു പറയുവാനുള്ള ഇതിലുള്ള ‘മദിരാശിക്കടൽപ്പുറവും ‘ബുദ്ധിമുട്ടായ അന്തർജനം’

വും ഒരു വായിച്ചുനോക്കുക. അതു രണ്ടു വായിച്ചിട്ടു പിന്നെയും ഇന്നത്തെ പുരുഷമേധാവിത്വത്തിന്റെ നേരെ ഭേദം തോന്നാത്തവരായിട്ടാണെങ്കിലും ഉണ്ടെങ്കിൽ, അവരുടെ സഹൃദയത്വഭിമാനത്തോട് എനിക്കു് അനുകമ്പയാണുള്ളത്.

മടീരാശിക്കടുത്തു, മുമ്പിലുള്ള സമുദ്രത്തേയും മുകളിലുള്ള ആകാശത്തേയും നോക്കിനില്ക്കുന്ന കവി പിൽ ഭാഗത്തെയും നോക്കുമ്പോൾ അവിടെയുള്ള വിധവരായം കാണുന്നു. അതിനകത്തു താമസിക്കുന്ന നിർഭാഗ്യവതികളുടെ നില അദ്ദേഹത്തെ പിടിച്ചുകെടുക്കുന്നു. അങ്ങിനെ ഹൃദയം പൊട്ടിയ കവിയുടെ ഉള്ളിൽനിന്നു ധാരധാരയായി പ്രവഹിക്കുന്ന വികാരങ്ങളാണ് 'മടീരാശിക്കടുത്തു'ത്തിലെ വരികൾ.

“വളിതനർമ്മമെന്തെന്നറിയാത്ത
ബാലികളുടെ പിഞ്ചുതലയിലും
വൈധവ്യവൈകൃതഭാരം ചുമത്തിടും
സ്രീധർശാസ്ത്രമേ, നിൻകൈയ്ക്കുള്ളടം!
ആറുറാവാം പൂജാണു ഗൃഹിണിമാർ;
നാരിയുള ചാവോളമേകപത്നീവൃതം;
ആരാർ സഹിയ്ക്കു, മീലമ്മം കുറിച്ചിട്ട
നാരായണമേ, നിന്നിരുതലുള്ളപ്പിനെ?”

എന്ന വരികൾ എംഗൽസിന്റെ മുകളിൽ കൊടുത്ത ഭാഷാപ്രായത്തെത്തന്നെയാണ് നമുക്കു പറഞ്ഞുതരുന്നത്.

വൈധവ്യത്തെപ്പോലെയോ, അതിലുമധികമോ ഭയങ്കരമായ പുരുഷമേധാവിത്വമാണ്, 'ബഹിഷ്കൃതമായ

അന്തർജനം മുഖേന മഹാകവി വിവരിയ്ക്കുന്ന 'കൈകൊട്ടി പുറത്താക്കൽ' സമ്പ്രദായം. ഒരു വൃദ്ധനമ്പുതിരിയുടെ മൂന്നാമത്തെ ഭാര്യയായിത്തീർന്ന ഒരു നമ്പുതിരികന്യക. സപത്നികളുടെ ഭ്രഷ്ടരണനിമിത്തം ജാരസംസ്കാപവശത്തിന്നിരയാവുന്നു; ഈ ആക്ഷേപത്തെക്കുറിച്ചു നേപഷി ചു തീപ്പു കല്ലില്ലാത്തുള്ള സ്കാത്തൻ തന്റെ പ്രവൃത്തി തുടങ്ങുന്നു; മൂന്നു കെല്ലേത്തോളം നീണ്ടുനിന്ന ആ നരകയാത്ര നയിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെടാൻവേണ്ടി തനിയ്ക്കു ഭൃത്യനുമായി സംസ്കൃതമുണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നു കളവു പറയാൻ ആ യുവതി ഒരുങ്ങുന്നു; അങ്ങിനെ കിട്ടിയ 'കുറുസമ്മത'ത്തിൽ കൃതാർത്ഥരായ വൈദികന്മാർ അവളെ കൈകൊട്ടി പുറത്താക്കുന്നു. അതിനെക്കുറിച്ച് നായികയെക്കൊണ്ടു കവി പറയിയ്ക്കുന്ന ഈ വരികൾ ഏതു സാഹസ്യവുമായും പിടിച്ചുപറ്റിക്കുതിരിയ്ക്കയില്ല:

“വേശ്യയെ വാതുണ്ടാക്കുമ്പ്പോഴു കത്തുനി-
 നീശപരാ, പൊറുത്തരുൾകീയൊരു വാക്പാപം മേ!—
 വിട്ടുകി ലഭിയ്ക്കുവാൻ മറെറൊരു വഴി കാണും—
 ഞ്ഞൊടുവിൽ ഭൃത്യങ്കലൻജാരതപമാരോപിച്ഛൻ:
 സ്കാത്തൻ കൃതാർത്ഥതപം, ജ്യേഷ്ഠത്തിമാക്കു മന-
 സപാസ്ഥ്യം, മെൻജ്ഞാവിനു ദാരിദ്ര്യനിവാരണം,
 എനിജ്ഞോ മനുഷ്യർതൻ സപാതന്ത്ര്യം, പല ഗുണം
 ജനിച്ചുവല്ലോ, ജോഷ്ണൊന്നു ഞാൻ പാകയാൽ.”

ഇങ്ങിനെ കുടുംബത്തിൽനിന്നും സമുദായത്തിൽനിന്നും പുറത്താക്കപ്പെടുന്നത് ഒരനുഗ്രഹമായി കരുതാവുന്നത്ര ഭയക്കാരമാണ് നമ്പുതിരിസ്ത്രീകളിൽ ഭൂരിപക്ഷത്തിന്റെ

ഇന്നത്തേയും നിലയെന്നു എനിക്കു സ്വാനഭവത്തിൽ നിന്നുതന്നെ പറയാൻ കഴിയും. ഈ സ്ഥിതിയെക്കുറിച്ചായി ലോകത്തെ തെളിയിക്കുന്ന ഒരു വിപ്ലവം നമ്പൂതിരി സ്ത്രീകൾ നടത്തിയിട്ടില്ലെങ്കിൽ, അതിന്റെ കാരണം മഹാകവിയുടെ ഈ വരികൾ വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട്:

“തള്ള വാലാട്ടുമലകം പൂച്ചക്കുട്ടി—

യ്ക്കി,ല്ലത്തിൻ പടിഞ്ഞാററി നമ്പൂരിമടവാക്കു!”

ഈ ഭയനീയസ്ഥിതിയിൽനിന്നു, പുരുഷന്റെ മേധാവിത്വത്തിൽനിന്നു സ്വയം രക്ഷനേടാനുള്ള വഴി നമ്പൂതിരി സ്ത്രീയെ മാത്രമല്ല സ്ത്രീസമുദായത്തെ ആകെ പഠിപ്പിക്കുകയാണ്, ‘ബഹിഷ്കൃതമായ അന്തർജന’ത്തിലെ അവസാനത്തെ കുറെ വരികൾ ചെയ്യുന്നത്

ബഹിഷ്കൃതമായ അന്തർജനത്തെക്കൊണ്ടു കവി പറയിയ്ക്കുകയാണ്:

“ഞാനൊരു സാധാരണ നാരിയായ് മാറിയതിൽ—

ദ്രീനതവേണ്ടാ നിങ്ങൾക്കെന്റെ സോദരീമാരേ;

ഹന്ത, മേ പുറത്താക്കപ്പെട്ട ജീവിതത്തിന്മേൽ

സന്തതം തട്ടുന്നുണ്ടു നൽക്കൊരും വെളിച്ചവും.

പശ്ചാത്തപ്യവിലാപം ഞാൻ സ്വപ്നയത്നത്താൽ; പോരാ,

പതനിതപമാണീപ്പെണ്ണുങ്ങൾക്കുള്ള സമ്പത്തേങ്കിൽ

ഭർത്താവുമിയ്യുള്ളോരുകൾക്കിടയ്ക്കു—നൂൽമൂലം—മിതു

ജഗദബ്ജതാലൈകൽത്തുകനു പ്രിയവാക്യം;

വെണ്നൂൽത്തൂമ്പകളാലെ പുഞ്ചിരിക്കൊണ്ടിടുന്നു;

മന്ദിയാതെന്നിയ്ക്കുണമുട്ടപ്പുകുന്ന.

എന്റെ സൗഭാഗ്യമിഹ കൺപുകുപ്പിപ്പിലാക്കു—

മെന്റെയിച്ചെറുപ്പം സംശാന്തമസപത്നം.”

‘സ്വപ്രയത്നത്താൽ പശ്ചാപ്തവിഭവ’കളായിത്തീരാനുള്ള ഈ സന്ദേശം നാട്ടിൽ പരക്കാൻ തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു എന്നു സൂചിപ്പിച്ചുകൊണ്ടായിരിക്കുന്നു. ‘മദിരാശി കടൽപ്പാർ’മെന്ന കവിതയിൽ വിധവകളെ സംബോധന ചെയ്തുകൊണ്ടു കവി ഇങ്ങനെ പറയുന്നത്:

“ഭദ്രസഹോദരീമാരേ, ഗൃഹാപാന്ത-

രഥ്യതൻ ചൈദ്യതദീപങ്ങൾ പോലവേ

നോക്കാൻ തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു, നിങ്ങൾതൻ

നേക്കു ജഗത്തിൻ പ്രബുദ്ധങ്ങൾ ഉച്ചികൾ.”

പുരുഷമേധാവിത്വത്തിൽനിന്നു സ്ത്രീകളെ രക്ഷിക്കുന്ന മെങ്കിൽ, അവരെ സാമ്പത്തികമായ അടിമത്തത്തിൽ നിന്നു വിടുവിക്കണം; സാമൂഹ്യമായും രാഷ്ട്രീയമായും സ്ത്രീപുരുഷന്മാർ തമ്മിലുള്ള അസമത്വം നീങ്ങണമെങ്കിൽ, സാമ്പത്തികമായി അവർ സമത്വം സ്ഥാപിക്കണം; പുരുഷൻ പുറത്തുപോയി പണിയെടുത്തു പണം സമ്പാദിക്കുകയും സ്ത്രീ വീട്ടുകാരിയായി ഇരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന കാലത്തോളം സ്ത്രീ പുരുഷന്റെ അടിമയായിത്തന്നെ ഇരിയ്ക്കും എന്നു മാർക്സും എംഗൽസും പറഞ്ഞതാണ്. മഹാകവിയുടെ ഈ വരികൾ വായിച്ചപ്പോൾ എനിക്കോർമ്മ വന്നത്, സ്വപത്തികളുടെ അസൂയാകലുഷിതമായ കണ്ണുകളിൽനിന്നുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യത്തോടൊപ്പം, സ്വന്തമായി പ്രയത്നിച്ച സ്വാതന്ത്ര്യമായി ജീവിയ്ക്കാൻ വയ്യാത്ത ഒരു സാമൂഹ്യസ്ഥിതിയിൽനിന്നുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം കൂടി കിട്ടിയതുകൊണ്ടാണ്, ബഹിഷ്കൃതമായ അന്തർജനത്തിന്നു നിരാശയ്ക്കുപകരം ആശയം കൃതാർത്ഥതയും കൈവന്നത്. ഇങ്ങിനെ സ്വന്തമായി പ്രയത്നിയ്ക്കാൻ വേണ്ട

സൈനികവും പരിശീലനവും നൽകിയതിനാലാണ്, സോവിയറ്റ് റയുനിയന് അവിടുത്തെ സ്ത്രീകളെയൊക്കെ മറ്റൊരു നാട്ടിലുമില്ലാത്തത്ര മനോഹൃദ കൊണ്ടുവരാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. ആ സ്ഥിതി വരുത്തുമ്പോൾ മാത്രമേ—പുരുഷനേപ്പെടുന്ന പ്രവൃത്തികളിലെല്ലാം സ്ത്രീക്കും പ്രവേശിക്കുവാൻ പറ്റൂ. മാത്രമേ—പുരുഷന്റെ മേധാവിത്വം അവസാനിക്കുകയുള്ളൂ; അപ്പോൾ മാത്രമേ നിബന്ധനയെ വ്യം, സാപത്യം മുതലായ അനാചാരങ്ങളിൽനിന്നും, സ്ത്രീകളെ തല്പര്യം ശങ്കാരിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുകയെന്ന പുരുഷന്മാരുടെ പതിവിൽനിന്നും, സ്ത്രീകളെ വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്യിക്കാതെ പിന്നണിയിൽ നിൽക്കുന്ന സാമൂഹ്യകൃമത്തിൽനിന്നും അവർക്ക് രക്ഷ കിട്ടുകയുള്ളൂ.

അങ്ങിനെ സ്ത്രീകളെയൊക്കെ ഉയർത്തിക്കൊണ്ടുവരാനുള്ള ആഹ്വാനം നൽകുന്ന ഈ പുസ്തകം വായനക്കാരുടെ മുമ്പിൽ അവതരിപ്പിക്കാൻ അവസരം ലഭിച്ചതിൽ എനിക്ക് വളരെയധികം സന്തോഷമുണ്ട്. ഈ ആഹ്വാനം നാട്ടിലാകെ പ്രചരിപ്പിക്കാൻ വായനക്കാർക്കും സന്തോഷമുണ്ടാവുമെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. സ്ത്രീകളുടെ സാമൂഹ്യവും സാംസ്കാരികവുമായ നില നന്നാക്കിത്തീർക്കാൻ പ്രവർത്തിക്കുന്ന മഹിളാസംഘങ്ങളിലെ പ്രവർത്തകർക്കും ഈ പുസ്തകം ധാരാളം പ്രയോജനപ്പെടുമെന്ന് എനിക്ക് ഉറപ്പുണ്ട്.

കോഴിക്കോട്, } ഇ. എം. ശങ്കരൻനമ്പൂതിരിപ്പാട്.
9.4.44 }

1. ശ്രീകൾ

(കേക)

ഗംഭീരവിശാലാത്മാ -

വംബോധി, വീണ്ടും

പിമ്പോട്ടു പിടിച്ചുതും

വേലയെക്കുറിയിപ്പാൻ

കമ്പമാന്തമിതം

കൊണ്ടുവന്നുപടയാൻ

മുമ്പിൽവെച്ചു, വളരെ

കാല്പന വീണ്ടുതന്നു.

മോടിയിലുപരിസ്ഥർ

താരങ്ങൾ തങ്കപ്പുവു

മുടിപ്പു കറുത്തിരു -

ണ്ടുള്ള മാത്രിയെപ്പോലും;

അത്രയുമധോഗതി

പററിയ പകലോനെ -

യുദ്ധരിച്ചുതളവാ -

നഷ്ടപ്പെടുന്നവർ വേണം -

നാരിയാൽ പരതനാൻ

പുരുഷനവളിൽത്താൻ

പാരതന്ത്ര്യത്തെച്ചമ -

ത്തിടുന്നു ശാസ്ത്രോക്തത്താൽ.

ഉല്ലാഷമേറും തങ്ങൾ -

ക്കൊന്നാക്കിവെപ്പാനാശ -

യുറുകൊണ്ടു നരന്മാർതൻ
 നാരായത്തലപ്പുകൾ
 ശുഷ്കമാം പനയോല -
 യോടെതു മന്ത്രിച്ചാലു, -
 മിക്കണ്ടു പാരിന്നെല്ലാ -
 മുറുത്താങ്ങു ബലുതാൻ!
 എങ്ങിനെ ശരിയ്ക്കേണം
 ജീവിതഭാരം നര -
 നി,ങ്ങൊരു നതമാം തോൾ
 തുണപ്പാനില്ലെന്നാകിൽ?
 ശ്രേഷ്ഠയാം ശ്രീമാതേര -
 നാൾ വാഴും, തനിയ്ക്കൊരു
 കൂട്ടുകാരിയാം സ്രീയെ -
 കാണാത്ത ഭവനത്തിൽ?
 പുനിലാവിനു നിറ -
 മെത്രകണ്ടുണ്ടാം, പ്രേമ -
 പുണ്യമാം പുരസ്സിതൻ
 പുഞ്ചിരി പേരാത്തേടം?
 കാന്തിയും കലകളും
 പുഷ്പിയും സന്തുഷ്ടിയും
 ശാന്തിയുമെല്ലാം ദേവ -
 ഭാഷയിൽ സ്രീശബ്ദങ്ങൾ.
 ആദിമപ്രകൃതിയും
 സ്രീതപമേ വഹിയ്ക്കുന്നു;
 സ്രീതന്നേ പരാശക്തി;
 സത്തയും ചിത്തം സ്രീതാൻ!

— * —

2. ഒരു വിരപതി

(കൃഷ്ണഗാഥാരീതി)

സച്ചിത്രവസ്ത്രക്കടുകൊണ്ടുകൊന്നു പു-
മച്ചിന്നകത്തൊരു മഞ്ചം ചാരി,
എന്തോ വിചാരത്താൽ സ്തബ്ധയായ് മേവുന്നു.
ചെന്നൊണ്ടിവായ് ചലരാളൊരുത്തി;
ശീമയിൽപ്പേർകേട്ട ശിലീകൾ തീത്തൊരു
കോമളതങ്കപ്പെൺപാവപോലെ.
കാർകലംപോലെ കറുത്തു മിനുത്തുള്ള
വാർകഴൽ പിന്നിലലിഞ്ഞുതീർന്നും;
നീലാളകാവൃതമാകിയ നിമ്ബല-
ഫാലദേശത്തൊരു മഞ്ചം പാഞ്ഞും;
നീണ്ടിടംപെട്ടതിഭംഗിയും ദീപ്തിയും
പൂണ്ടനേത്രങ്ങൾ കുറച്ചുടഞ്ഞും;
കണ്ണാടി ചെമ്പട്ടിൽ വെച്ചുപോലോ,മന-
ഗ്ഗണ്ഡം കരത്തളിർതന്നിൽച്ചാഞ്ഞും;
നീളമുള്ളന്നതമാറണിപ്പുഞ്ചേല
തോളത്തുനിന്നിടംകൈമേൽ വീണ്ടും;
തന്നന്തികത്തിലായ്,ശുക്ലപക്ഷത്തിലെ--
ചിന്നപ്പുന്തികൾപോലുള്ളൊരുണ്ണി,
ആടുക പാടുക മുമ്പാകമോരോരേ
കാട്ട കാട്ടുന്നതും കണ്ടിടാതെ,

ശുദ്ധനിലത്തിരുന്നീടുകയാണിവ -
 ജിത്തഭണിയിട്ടു ചിന്തയെന്നോ?
 അമ്മതൻ ദഃഖത്തിൽപ്പുകുകൊണ്ടീടുന്നി -
 ലമ്മകൻ ക്രിഡാരസൈകതാനൻ:
 ചിന്താപരിക്ലേശമെന്തുള്ള ബാലകൻ?
 ഫന്ത, നൽസ്വഗ്ഗം താൻ ബാലുകാലം!

ചൈതലവനിനി യൗവ്വനമാകുമ്പോ -
 ഭേതൊരു രൂപത്തെപ്പൂണ്ടീടമോ,
 ആ രൂപമൊത്തൊരു പുരുഷനപ്പൊഴാ -
 ച്ചാരവാം മച്ചിൽക്കടന്നു വന്നാൻ.
 അക്ഷണം തൻകളിപ്പാട്ടങ്ങളിട്ടൊ -
 ണ്തക്ഷമനാകിയ കൊച്ചുബാലൻ.
 'അച്ഛാച്ഛാ' എന്നേവമസ്സഷ്ടവണ്ണമായ്
 സ്വച്ഛാമുതോപമം കൊഞ്ചിക്കൊണ്ടു
 പാഞ്ഞുചെന്നു വന്ന ധന്യന്റെ ജാനക -
 ലാഞ്ഞുപുണർന്നിളം കൈകളാൽ.
 ആയാളോ, കുഞ്ഞിനെയാശു കനിഞ്ഞെടു -
 ത്തായാമമേറിയ തന്മാർത്തിൽ,
 മൂലം മതിയ്ക്കാവല്ലാത്തൊരു മാണിക്യ -
 മാല്യത്തെപ്പോലവേ ചേർത്തു ചാർത്തി,
 ആയിളംചെഞ്ചോരിവായ്ക്കുലർതന്നിലോ -
 രായിരം പ്രാവശ്യമുമ്മവെച്ചാൻ.
 കുട്ടിതൻ കൊഞ്ചലാൽ തെട്ടിയുന്നെന്തി -
 നട്ടിലെഴുന്നേറു മംഗളാംഗി,

കുട്ടിപ്പൊങ്കാപ്പിട്ട കൈകളാൽ കാർക്കുൽ
 കെട്ടിയൊരുമട്ടൊതുക്കി വെക്കും
 സന്തതപ്രേമാർദ്രപ്പഞ്ചിരികൊണ്ടു ത-
 ന്നന്തർഗ്ഗാഹാതിമിശ്നഗ്ദ്ധ്യമേകീ.
 യുദ്ധയാത്രോചിതമാകിയ വേഷത്തിൽ
 ബുദ്ധ്യാവെക്കണ്ടൊരു മാത്രയിൽത്താൻ
 അത്തൽവിട്ടാശ്വാസമുൾച്ചേർന്നു മാതിരി-
 യ്ക്കുത്തനപിയാർക്കു തെളിഞ്ഞു വെക്കും.
 നന്ദനത്തങ്കത്തെ ലാളിച്ചുകൊണ്ടു ത-
 ന്നന്ദിരലക്ഷ്മിതൻ ചാരത്തെത്തി,
 സുന്ദരനാ യുവാവായവരതൻ തോളിൽ
 മന്ദമായ് കൈവെച്ചു നിന്നു ചൊന്നാൻ:—
 “എന്തിരിപ്പാണിഹ ഞാൻ കണ്ടതോമനേ,
 എന്തിനൂ ഭീരുവായിത്തീരുവാൻ നീ?
 ആണുണ്ടു വീട്ടിലടച്ചിരിയ്ക്കുന്നതി-
 ന്നാണോ, കനത്ത കൈ തന്നതീശൻ?
 മാതൃഭൂമിയ്ക്കരിബാധ വരുമ്പോഴു-
 മേതു മനങ്ങാതിരിയ്ക്കാമെങ്കിൽ,
 അത്രയും കാലം ഞാനെന്നിന്നു ചെന്നുപോ-
 ന്നസ്ത്രക്കളരിയശുദ്ധമാക്കി?
 യുദ്ധമെന്നുള്ളൊരു ശബ്ദമേ ഞങ്ങൾക്കു
 മുഴലമധുരമാം ഗാനമത്രേ;
 പോരിതോ, സാമാന്യപ്പോരൊന്നുമല്ലല്ലോ;
 ശൂരക്കീതിൽപ്പരമെന്തു വേണ്ടു?”

ചൊല്ലിലൊലെയും തികച്ചുമപ്പോരാളി-
 ഘ്നുള്ളിലുണ്ടായിരുന്നില്ലനേരം:
 തെല്ലൊരു തൊണ്ടയിടച്ചു, യമക്കിലും
 നില്ലാത, തിൽ വെളിപ്പെട്ടിരുന്നു;
 പോരേങ്കിൽ, 'കട്ടാ, ഞാൻ പോയിവരട്ടെ'യെ-
 ന്നാ, രോമൽപ്പുത്രനോടായൊടുവിൽ
 യാത്രചൊന്നപ്പൊഴാക്കലുന്ത കൈലേസ്സാൽ.
 നേത്രം തുടയ്ക്കുക വേണ്ടിവന്നു!
 ആഹവമുത്സവമാണവന്നാ, യതിൽ-

സ്നാനസശീലനമാണെന്നാലും
 എങ്ങിനെ വിട്ടവൻ പോക, മീ പ്രാണനാ-
 മംഗനയാളെയും കഞ്ഞിനേയും?
 'ഞാനുമുണ്ടു്ളനോടൊപ്പ'മെന്നാൻ നരം-
 തേനററ ഭാഷയിൽ ബാലനപ്പോൾ;
 'പോവാമെൻ പൈതൽക്കും തെല്ലു കഴിഞ്ഞാലെ;-
 ന്നാ, വധു കഞ്ഞിൻ പുറം തലോടി,
 പ്രേമവും പ്രേമശിയും തേടിയ ഭാഷയിൽ...
 തുളുമധു തുകിനാൾ പ്രാണേശങ്കൽ:—

“പോർകളിൽ പ്രോത്സാഹശാലിയാമെൻനാഥൻ
 പോകുന്നതോത്തല്ല മാഴ്കിനേൻ ഞാൻ
 പോകാതിരുന്നാലോ എന്നായിരുന്നു മേ
 ശോകവും ഭീതിയും ശോഭനാത്മൻ!
 'ആവതില്ലാത്തൊരിപ്പിഞ്ചുകിടാവു, മീ-
 പ്ലാചമാം സ്രീയമെൻ വിപ്രയോഗം

എങ്ങിനെ ഹാ ഹാ പൊരുത്തീട് മെന്നായി
 ഞങ്ങളിലേറിയ വാത്സല്യത്താൽ
 ആയുധം കൈക്കൊണ്ടീലിപ്പോൾ വോനെങ്കി-
 ലാ, യതിൻ ഹേതു ഞാനാകുമല്ലോ.
 ഭർത്താവിൻ കർത്തവ്യനിഷ്ഠയ്ക്കു വിപ്ലവമായ്
 വർത്തിയ്ക്കും ഭാര്യ താൻ ഭാര്യയാമോ!
 വേളിയ്ക്കു ശേഷമിതേവരെ നാമൊരു
 നാളിലും വേർപെട്ടിട്ടില്ലെന്നാലും,
 വല്ലഭ, തെല്ലനാളേയ്ക്കും വിധോഗം ഞാൻ.
 വല്ലഭാഷയ്ക്കും സഹിച്ചുകൊള്ളാം
 എന്നാൽ ഏവാനുടെ വീരപ്രശസ്തിയ്ക്കി-
 ന്നൊന്നാമതായ് വല്ല മാലിന്യവും
 വന്നുപോയെങ്കിലെന്നിയ്ക്കു സഹിയ്ക്കാവ-
 ള്ലെന്നു, മെൻജീവിതസർവ്വസ്വമേ!
 ആകയാൽ വൈരജയത്തിനായ് നിശ്ശങ്കം
 പോക; തേ മംഗളമാക മാഗ്ഗം!''
 ധീരപ്രശാന്തമായിങ്ങിനെ തൻപ്രിയ-
 ഭാരങ്ങൾ ചൊല്ലുമുദാരവാക്യം
 ശ്രോത്രപുടം വഴിയ്ക്കുപ്പടയാളിതൻ
 ഗാത്രത്തിലെങ്ങുമുറപ്പുക്ക ഗാഢം
 ചോരക്കുഴൽകൾക്കു ചൂട്ടു പിടിപ്പിച്ചി-
 ട്ടോരോ ഞ്ഞെമ്പിനും വേറെ വേറെ
 നൂതനമായൊരു കെല്ലേകീ, ദിവ്യമാ-
 മേതോ രസായനമെന്നപോലെ.

തൻകരംകേതാനമിണ്ടലുണ്ടായിത -
 നെങ്കിലതുമുടൻ വിട്ടുമാറി;
 നേത്രതാരങ്ങളിൽ മുന്പത്തേക്കാളേറെ
 ക്ഷാത്രതേജസ്സു സമുജ്ജ്വലിച്ചു
 ‘ഉത്തമസ്ത്രീമണേ, മാപ്പുതരണമെ-
 നസ്ഥാനശങ്കയ്ക്കൊന്നാത്തഹംഷം
 കൊണ്ടാടിപ്പുതരിയെക്കോമളഭോദ്ദണ്ഡം -
 കൊണ്ടാഞ്ഞു പുല്ലിപ്പറഞ്ഞു കാന്തൻ:
 “ധീരഗൃഹിണിയ്ക്കു ചേന്തേ ചൊല്ലി നീ:
 ഓരവാന്മാരിലാരെന്നോടൊപ്പം?
 എന്നാലിറങ്ങിവരട്ടെ ഞാൻ, കുട്ടിയെ
 നന്നായ് മനം വെച്ചു നോക്കേണമേ!”
 വല്ലഭാശ്ലേഷസുഖാൽക്കണക്കുകുറവു
 തെല്ലടഞ്ഞസ്സാലുപി നന്മ നേർന്നാൾ:
 ‘ഒഴുതെഴുതിക്കുറിച്ചു ശിഷ്യരേ രക്ഷിച്ചു
 വിഷുപമൊക്കെപ്പൂരിയ്ക്കുമീശൻ
 ക്ഷത്രധർമ്മസ്ഥനാമെൻ പ്രാണനാഥൻ
 നിത്യവും പിൻതുണയായ് വരട്ടേ!
 ഓജ്വരകൃത്യങ്ങൾ സാധിച്ചുമേല്ക്കുമേൽ
 മുഷ്ണരമാറലർ വൻപടയിൽ
 ഉൽക്കടാഭോപമായ് തത്തരിക്കളിയ്ക്കട്ടേ
 തപൽക്കരവാളിടിവാളുപോലെ!”

“സ്വപ്നനും മാറാത്തലയ്ക്കു ചവിട്ടാൻ പോ -
 മഹ്സന്റെ തൃക്കാൽ വണങ്ങു കുഞ്ഞേ!”

പൈതൃകപ്രാർത്ഥന ചൊല്ലേ, മനസ്സിനി-
 യാർത്തൻ മിഴികളിൽനിന്നു താനേ
 വീണുപോയ്, ഹാ, രണ്ടു വെൺപള്ളമണി
 ചേണററ ഭർത്താവിൻ ചേവടിയിൽ!

-- * --

3 രാധയുടെ കൃതാർത്ഥത

(കേക)

“ആയുപ—ക്ഷമിച്ചാലു—

മെന്നവിവേകം: ഹാ ഹാ,
സൂയ്നെത്തൊടുവാൻ കൈ

നീട്ടിപ്പോയ് നിശീമിനി!

അങ്ങയോടുള്ളീ ശ്രേഷ്ഠ—

സംബുദ്ധിയാകമതു—

തെങ്ങിനെ, യൊരു ഭാഗ്യം
കെട്ട നാവിനു കിട്ടും?

ഞാനൊരു കൃഷീവല—

കന്യക;—യവിടുനോ,

സ്ഥാനമാനാദിഗുണം

ചേൻ നാഗരീകാഗ്രന്ധൻ;

താവകതാരുണ്യമാം

നന്ദനപ്പങ്കാവിലാ—

ദേവകാമിനിയാൾ താൻ

സൈപരമായ് ക്രീഡിക്കട്ടേ;

എനിക്കു സുചിരം തപൽ

സന്നിധ്യവിശുദ്ധമെൻ—

ജനകനുടെ തോപ്പേ

വിശ്രമം നല്കിക്കൊള്ളും!

ഇത്തോപ്പിലൊരു കാമം -
 ദേവനെപ്പല നാൾ മേ
 പ്രത്യക്ഷനാക്കിത്തന്ന
 പിലാവിൻതറയിന്മേൽ,
 തൽപ്പമുഴുതെപക -
 സാക്ഷിയാം ചെരിപ്പിൻ പാ -
 ടിപ്പൊഴും ലസിപ്പതു -
 ളെന്നാരാധനത്തിനായ്.
 'നിങ്ങരെന്നാരാമശ്രീ -
 തൻകളിപ്പൊൻപന്തിതെ' -
 നി, ആവെച്ചൊരുനാളെ -
 തോന്നിനെന്തുവാൻ വാഴ്ത്തി,
 അച്ചൊരനാരങ്ങയാ -
 മെൻചെറുകാണിക്കയെ
 സ്വപ്നമാം കരതാരാൽ
 മട്ടിച്ചുകൊണ്ടവണ്ണം
 സംകൃതസ്തിതനായി -
 ദ്രവിടുന്നു,ൽക്കമ്പത്താ -
 ലാകലമാമെന്മാറ -
 ത്താഴ്ത്തിയ തെളിനോട്ടം -
 'സന്നതശിരസ്സായ' നീ
 ലജ്ജയെക്കനിയിൽ
 കെ,നുള്ള നിരക്ഷര -
 ശാസനക്കുറിമാനം.

ഏതൊരുള്ളറയേയും

താക്കും മണിത്താക്കോൽ - -

പുതരാഗത്തെക്കോരി -

പുകയും ശംഖപ്രാന്തം - -

എന്നെന്നുമുദ്രോമാഞ്ച -

ഭക്തിബാഷ്പയ്'ദ്ധ്യാനി -

യ്ക്കുന്നതിന്നനുഭവ -

മെന്നിയ്ക്കു നല്ലേണമേ!

ഒരുനാളുസാമാന്യ -

മോടിയോടിത്തോട്ടത്തിൽ - -

ത്തരുണവസന്തംപോ -

ലാഗാനായ ഭവാൻ,

സാന്ധ്യസൂര്യൻ നിറം -

കൂട്ടിയ കവിരത്നത്തിൻ - -

സാഗ്രകാന്തിയാലെൻകൻ -

മയക്കി നില്ക്കുംനേരം,

കലശത്തഴമ്പേന്തു -

മിക്കൈകളക്കണ്ണത്തി -

ലിലഞ്ഞിപ്പുമാലയോ -

നിടുവിച്ചില്ലേ മനം;

പ്രേമചാപലമിതു

മാമക'മതിങ്കൽത്താൻ

കോമളളജാമാലയും

ചാത്തിന സുഭഗയെ

നമ്മുടെ സകലകർമ്മങ്ങൾ..

യെങ്ങനെയൊന്നായിച്ചു -

സ്വർഗ്ഗാസ്വാസ്ഥ്യം

സ്വസ്ഥാസ്വസ്ഥ്യം വരുത്താല്ലേ!

താവകശാസ്ത്രം -

ധന്യയാമമാലതൻ

പാവനപരിമള -

മൊരിയ്ക്കൽക്കൂടിപ്പുശാൻ

വന്നുപേരുമാറുണ്ടു

നാദതോരം കിതച്ചുകൊ-

ണ്ടിന്നിലത്തന്തിക്കളിർ

ത്തന്നെ; ഞാൻ മറെറേതൊരും?

‘ഞാനിട്ട ലഘുമാല -

മപ്പൊഴെ വാടിപ്പോയി;

ഗ്ലാനിചേരില്ലഭേവി -

യപ്പിച്ച മാലയ്ക്കുനും;

ആയതിൻപുണ്യസ്സർ -

മങ്ങു പോയ് നേട്ടു കാറ്റോ,

നീയിങ്ങെൻനെടുവീപ്പാൽ -

തപ്പുന്നാവതിൻമുന്നേ!”

അന്നേത്തെ നക്ഷത്രം താ -

നിയന്തരീക്ഷത്തിങ്കൽ

വന്നുടിച്ചിതാ, പാഴിൽ -

ച്ചെവി പാൽമരത്തു:

കേരളപ്പോക്ക് മുരളികാ -

ഗീതമാം കളിവാക്കാൽ

തോപ്പിതു 'വൃന്ദാവന' -

മാക്കിയോനിങ്ങില്ലല്ലോ!

ഈ വൃന്ദാവനമിന്നു

ശൂന്യമായ് പോയാലേന്തു?

താവകീനയാം 'രാധ'

പൂണ്ണകാമയരേതന്നേ:

അപ്പൊണ്ണച്ചകളപ്പു -

മാലയോടൊത്തത്തോളി -

ലപ്പണം ചെല്ലാളല്ലോ

തന്റെ ജീവിതഭാരം!

എന്നുടെ സമുപമാ -

യുള്ളതാമവിടുത്തെ -

പൊന്നുമെയ്യത്തനപിഴക്ക

വശമായ് ചൂമഞ്ഞപ്പോരം

എൻപ്രിയതാതന്നുണ്ടായ്

വേണ്ടൊത്തൊരാപപ്പുകു -

യെങ്ങിനെവെടിയും ഞാ -

നെന്റെ ജീവനെ സ്വാമിൻ?

താദൃശമെന്തഭാഗ്യയാം

ഭാഗ്യമായ് ചേൺ വോ -

നേതൊരു ഭവനത്തെ

ശ്ലോഭനമാക്കീടുന്നു?

ഈ ലോകത്തൊരു കോണിൽ -

ജീവിച്ചാൽ കൃതാത്മൻ ഞാൻ;

ലാലസിക്കട്ടേ ശാന്തം

നിങ്ങൾതൻ ഗുഹാശ്രമം!"

-- * --

4. ജാതിപ്രാഭവം

(കേക)

ഭൈരവനാഭകീല്ലാ,
പണമില്ല,റിവില്ലാ,
പോരെങ്കിലവനൊരു
ഹീനവണ്ണനമത്രേ;
ഏങ്ങിനെയവങ്കല -
ഗ്ലേഴരി - മേന്മയും സ്വത്തും -
തിങ്ങിന തറവാട്ടിൽ -
ജ്ജനിച്ചവളുന്ന്വരും -
ബലരാഗയായ്ത്തീർന്നു
സുന്ദരി - പഠിപ്പുള്ളോരും?
ഉത്തരമിച്ചോദ്യത്തി -
നവളം കണ്ടിട്ടില്ല!
ഏറ്റവും കുറഞ്ഞിരു -
ണ്ടിരുന്നു, കാര്യം വൈലു -
മോറപോരുമാത്തോട്ട -
പ്പണിക്കാരൻതൻ ഗാത്രം;
അക്കരിക്കട്ടയേയും
വൻവൈരമണിയാക്കി,
മയ്യണുളുടെ മന -
ശ്ശിലസംസ്കാരം ക്രമാൽ!

സരസ് കാർമ്മേഘത്താ -

ടിണങ്ങി വെള്ളിൽപ്പിട -

യിരുളിൻ പിമ്പേ നട -

കൊറുകയായ് ദീപോദ്ദീപി!

ഒരുനാളിസംസാരം

പരക്കെക്കേട്ടുകൊണ്ടാ -

ണ,രുണൻ തെളിയിക്കും തേർ

വന്നതുവർകോൻദികിത:—

‘ദൈവൻ വശീകര -

ണൗഷധപ്രയോഗത്താൽ -

ഗ്ലൗരിയെഗ്ഗുഡം രാവിൽ -

ക്കൊണ്ടുപോയ്ക്കുളഞ്ഞുപോൽ.’

എങ്കിലുമയന്നൊളി -

കൊറുകതാൻ ചെയ്തു സൂയ് -

നെന്നിതു, ജാതിഭംഗ -

മവിടെയ്ക്കുഗണ്യമോ!

തിരഞ്ഞു പലേടത്തും

ഗൗരിതൻ ഭവനക്കാർ;

തിരിയേ ലഭിച്ചീലാ

പോയ്പ്പോയ കലമാനം;

ലജ്ജയും വ്യസനവും -

മവരിലരിശത്തെ -

യജ്ജലിപ്പിച്ചു,പ്പെണ്ണിൻ

നാമമേ നഞ്ഞെന്നാക്കി;

അസ്ഥിതന്ത്രയാം നാരി-
 യാണങ്ങരം തീർത്ത മതി-
 ലത്രയും ചാടിക്കട-
 ന്നാലതു സഹിയ്ക്കാമോ
 ജ്ഞാതിവഗ്ഗ്തെത്തപ്പേടി-
 ചുകലത്തൊരേടം പോയ്
 പ്രീതരായ്ക്കുകൊണ്ടാർ
 ഗൗരവീഭൈരവരെ;-ന്നാൽ,
 അതുലോത്സവമാകും
 വസന്തം രണ്ടാമത-
 പ്പുതുഭവതിമാർതൻ
 പാപ്പിടത്തണഞ്ഞീലാ:
 ആണ്ടെത്തുന്നതിനുനേ,
 കടന്നക്കടിലിനെ-
 തതീണ്ടുവാൻതുടങ്ങി ഹാ,
 ഭൂമിക്ഷ;-മതോടൊപ്പം
 ആത്മശയ്യയിലുമായ്
 ഭൈരവൻ; ചാവം ഗൗരവീ
 വൈദ്യനോ വയററിനോ
 വല്ലഭം കൊടുക്കേണ്ട!
 ഓരിദ്യുമവളുടെ
 കൃത്രിമ വിഭൂഷക-
 ജോരോന്നായ് ചില
 നാളാലഗിച്ചുകഴികയാൽ,

കുട്ടവിൽസ്സഹജമാം

ഭ്രഷണം—സത്സൗന്ദര്യം—

കുട്ടവാ കണക്കിനേ

നിന്നു തിന്നുകയായി

തന്നുടെ ശരീരത്തെ—

പോലുമത്തപസുപിനി—

യനപഥം പ്രേമാഗ്നിയ്ക്കു

ഹവിസ്സായ്സ്സമർപ്പിച്ചാരും;

വിലസത്താരുണ്യമാം—

യിരുന്ന പുമെയ്യതു

തൊലിയിൽ പൊതിഞ്ഞുളളൊ—

രസ്ഥികൂടമായ്ത്തീർന്നു!

ഉച്ചമാമവസ്ഥയിൽ—

പ്ലവനാഗേശ്വരിയെയും

പിച്ചുതെണ്ടിച്ചു ജാതി—

ഘോരമെന്നേ വേണ്ടൂ!

ജാതി—ഹാ, നരകത്തിൽ—

നിന്നു പൊങ്ങിയ ശബ്ദം

പാർതിനാം പിശാചിന്റെ—

യേട്ടിലെ രണ്ടക്ഷരം!

അയൽവീടൊരോന്നിലും—

മിരന്നു കഴിഞ്ഞതാൻ,

ഭയതൻ തവിടുമി—

ലുബ്ധിനീക്കിട്ടാനെന്നായ്

അതിനാലഗതിയാ -

മവരതൻ പച്ചപ്പാള -

യ്ക്കുകലേയ്ക്കുകലേയ്ക്കു

നീളേണ്ടതായും വന്നു.

പട്ടിണിക്കുഴിയിങ്കൽ -

പ്പതിച്ചു കണ്ണും വിള -

ഞൊട്ടിയ കവിളി,മ -

ലൂന്തിനില്ലൊരു നെഞ്ഞും,

ഓരിദ്രാഗലയുമ -

രേഖകൾപോലേ, കാരറിൽ

പ്പാറിന ചകിരിനേർ -

ക്കേശത്തുസ്സുകളുമായ്,

പാഴ്ക്കീറത്തുണിയുട -

ത്തി,ടർ തേടീടും തേഞ്ഞ

കാൽകളാലിഴഞ്ഞെ,തോ

സാധുവാം പിച്ചക്കാരി

ഒരുനാൾ ഗൌരീജന -

ഗൃഹത്തിൻമുറ്റത്തെത്തീ,

പെരുതാമാ വീടൊന്നു

ഞെട്ടിപ്പോയടിയോളം:

ആരിതാ? - ചാടിപ്പോയ

ചേട്ടയോ - തറവാട്ടിൻ

ചേരിനും പെരുമയ്ക്കും

പരിക്കു തട്ടിച്ചവർ -

ആട്ടിയോടിപ്പിൻ ചിക്കെ -

നാങ്ങളുമാരേ; കരം -

നീട്ടിക്കായ്ക്ക, നകമ്പ -

യെങ്ങോ പോയലിയട്ടേ;

ഓട്ടിനെക്കണ്ണീർകൊണ്ടു

നനച്ചു വളർക്കയോ!

ഓട്ടിയുമടച്ചല്ല

മേവുൻ പുരോഹിതൻ!

---*---

5. ഒടുക്കത്തെക്കുറിപ്പ്

(കേക)

സുപ്രദിപത്തെക്കുറിപ്പ് -

ചേന്തിനാളുഷസ്സേ - നാൽ
തൽപ്പരോഭാഗത്തെക്കുറിപ്പ്

വീടിതാ, തമസ്സിൽത്താൻ:
'ഭാമ'യിന്നുണന്നിട്ടി -

ല്ലോ; - മനേ, എഴുന്നേൽക്കൂ;
തുമിഴി തുറക്ക നീ; -

യിപ്പെഴുമുറക്കുമോ?'
മാതാവിൻവീളിയ്ക്കതിൻ

മാറൊരാലിമാത്രം കേൾക്കായ്;
മാന്തളിർച്ചൊടിയിതു

മൗനമുദ്രിതം, ശാന്തം!
മഞ്ഞുപോലിരിയ്ക്കുന്നു

മഞ്ജുമെയ്യല്ലോ; മയ്യോ,
കുഞ്ഞേ, നീ ചതിച്ചിതോ!

കുറിയററല്ലോ വംശം!

എന്തെന്തിത, കാലത്തി -

പ്പൊൻവള്ളിയൊടു ചേർച്ച -
യെങ്ങിനെ വെടിഞ്ഞുപോയ്
പ്രാണമാരുത, ഭവാന!

മലൻകിടക്കുമീ

മങ്കുതൻ മുഖത്തു -

മലരിലൊരു നീല -

പ്ലായയുണ്ടേഴിക്കാണു;

ഭീകരമേതു വിഷം

തേപ്പിച്ചു കരിയിരു?

ലോകമേ, നിൻഭിത്തിമേ -

ലിച്ചളി മായാത്തൊന്നാം!

മൃത്യുവിൽക്കേറി സ്വപ്നം

പുകതാൻ ചെയ്തു ഭാരം:

മർത്യലോകത്തിൻ കൂപ്പ -

യെങ്ങെ? - ഞീ മണിപ്പേരും?

ഭർത്താവിൻ വചസ്സിൽനി -

ന്നെള്ളിട ചലിയാതീ -

യുത്തമവധൂടി തൽ -

ഗാസ്വദ്വിവാഹത്തെ

ശുദ്ധവിശ്വാസപ്പട്ടിൽ -

പൊതിഞ്ഞു സൂക്ഷിച്ചാളും -

കുറ്റനോ - നരകമേ,

നിനക്കും കയ്യുമാവൻ!

വെൺകടലാസ്സിൻ ചുരു -

ളൊന്നതാ, സുനീലാഗ്ര -

ക്കൊക്കുകൾത്തരിങ്ങിയ

റൊക്കിതൻ നടുക്കെട്ടിൽ;

പാർപ്പത്തിൽക്കഴഞ്ഞു വീ-
 ണീടിന മുഴുവായി-
 പ്ലാണിതാൻ കുറിച്ചതാ-
 ണീയന്ത്യക്കുറിമാനം.
 തപ്തബാഷ്പമേ, തെല്ലൊ-
 നടുങ്ങി നിന്നാലും നീ;
 തനപിതന്നെഴുത്തിലെ-
 നെന്തെ നോക്കട്ടേ ഞങ്ങൾ:—
 “പ്രാണേശ, -തരംകെട്ട
 ഭാമതൻ വിളിയിതു
 ചേണേറും ഭവാനെയി-
 ഞവമാനിയ്ക്കോ മേലിൽ!
 കൈക്കൊൾകീയനാഥത-
 നന്തിമനമസ്സാരം!
 ചേർക്കു തേ സംതൃപ്തിയെ-
 പ്പുതിയ ഗുഹാശ്രമം!
 എൻപ്രിയാവരജ സീ
 സുദൃഃ തവ കാന്ത-
 നെൻറയീ വയറിലെ-
 പ്പൈതലിൻ പിതാവത്രേ;
 എന്തിതിൽത്തെറ്റാലീര-
 നും? -ഗനമാരെ സൈപരം
 ഹന്ത, കൈക്കൊള്ളാം, തള്ളാം;
 സ്വതന്ത്രനല്ലോ പുമാൻ.

ജ്യേഷ്ഠത്തിയുടെ ഗതി
 വന്നുകൊല്ലേ ഗുണ -
 ശ്രേഷ്ഠയാം നിനക്കെന്നെ
 നേരുനേൻ വരാകി ഞാൻ!
 എന്നുമേ, കലടയ -
 ലിമ്മകൾ, സഹജരേ,
 ധന്യമാം യുഷ്തൽക്കലം
 കെടുത്തോളല്ലിപ്പൊങ്ങൾ!
 ഒപ്പോരാൽപ്പരിക്കേറ
 തീവ്രനോവേന്തം എത്തി -
 നന്നുതെഴുപ്പയമുണ്ടു
 വിശവവൈദ്യനാൽ സ്രഷ്ടം
 അതിതാ, സമ്പാദിച്ചേൻ!
 വിഷമേ, ഹാ, നീ സാക്ഷാ -
 ലമൃതാണി, ടിവെന്തീ
 ലോകരന്ധ്രം ചൊന്നാൽ?''
 ഭാമയെ—പ്രണയാഭി -
 രാമയെ—ചുതിച്ചോനേ,
 കാമിയാം നിന്നാൽ തൃക്ക -
 യാസ്തരാം സുഭദ്രയം:
 ഇന്നു നീ വേട്ട വധു
 ഭൃണഹതകളോ, എ -
 നെന്നുമേ തുജിയാവ -
 ല്ലാത്ത പതികളത്രേ!

—*—

6. ബഹിഷ്കൃതമായ അന്തർജനം

(കേക)

“മിത്യാപവാദോത്താപം
പ്രേരിപ്പിക്കിലു, മാത്മ-
ഹത്യയിൽ നിന്നെന്നെ -
പ്പിന്മാറി പാപഭയം.
മാനുഷിയൊരുവരും ഞാൻ;
സ്വപുനം തുജിച്ചാലും,
സ്ഥാനമൊന്നെന്നിയ്ക്കു -
ണ്ടീശന്റെ ഭുവനത്തിൽ.
ആ മറക്കേ തല്ലി -
പ്പൊളിച്ചു കളഞ്ഞൊരു
നാൾമുതൽ നേരേതന്നെ
കാണുണ്ടുലകം ഞാൻ;
പാണന്റെ പന്യോല -
ക്കൈത്തൊഴിലിനിമേൽ മേ
പാരമേശ്വരശില്പം
കാണുവാൻ തടവാകൾ
നിത്യമൊരോലമാ
പോരുമേ രക്ഷിപ്പാൻ പോ -
ലി,ത്രയും വിലകെട്ട
ചരക്കോ പാതിവൃത്യം!

ആരെയും കാണാമെന്നി-
 യ്ക്കെ, നന്നെയും കാണാമാക്കും;
 പാരിലെയൊരാളായ് ഞാൻ
 സ്വഗൃഹബഹിഷ്കാരാൽ.
 ഹാ, മത്സോദരിമാർതൻ
 കഥയെന്തെ, സ്താധുക്കൾ
 സോമസൂയ്ക്കുരെപ്പേലും
 ശരിയ്ക്കു കണ്ടിട്ടുണ്ടോ?
 ആകാശതലം മീതേ
 പരന്നുകിടപ്പുള്ള -
 താക്കുതാനറിയാമ -
 പ്പഞ്ചരക്കിളികളിൽ?
 തള്ള വാലാട്ടമിട -
 മലകം പൂച്ചക്കുട്ടി -
 യ്ക്കില്ലത്തിൻ പടിഞ്ഞാററി
 നന്നുരിമടവാക്കും!
 പ്രകൃതിയുടെ വക്ത്രം -
 വരണത്തെയുമൊട്ടൊ -
 ട്കററീടുന്ന കാല -
 ഭഗവാനുടെ ഹസ്തം;
 നമ്മളോ, നരരിൽനി -
 ന്നൊളിഞ്ഞുനില്പാൻ മുഴു -
 ക്കന്മറ കനപ്പിച്ചു
 വീപ്പമുട്ടിപ്പോംവണ്ണം.

ലോകദൃഷ്ടിയിൽനിന്നു
 ചുറ്റുവാനെ, ഞാണാവോ
 ഹീകരമായിട്ടൊന്നു
 ചെല്ലതിങ്കലേസ്മീകൾ!
 മുപ്പതുവയസ്സാണ്
 ചെങ്ങളെക്കൊടുപ്പാനു-
 ണലച്ചിത്തനാ വിപ്രൻ
 വേട്ടുവെച്ചതീയെന്നെ;
 ഇപ്പൊഴോ, മിളദാര-
 ത്രയനാമദ്ദേഹത്തി-
 നപ്രയാസമായ് നേടാം
 ത്രിവർത്തിനെയെന്നായ്!
 വാൽകാകൂന്തൻ കാന്തൻ;
 തരുണി നവോദ്ധ ഞാൻ:-
 കൂർത്തനോക്കെൻനേക്കെയ്തു
 നാലുകണ്ണുകൾ മേന്മേൽ:
 രണ്ടാളിൽപ്പകുത്താലും,
 തെല്ലനരഗം ഖാക്കി-
 യുണ്ടാവാം കണവനെ-
 ന്നായ്മാർ കണക്കിട്ടു!
 * വള്ളിയാൽബുത്താവിനെ-
 ബുന്ധിപ്പാൻ ശചീമന്ത്രം

* പ്രഗേദം 10-ാം മണ്ഡലത്തിലെ ഇന്ദ്രാണീസൂക്തം ജപി-
 ചുകൊണ്ടു യഥാവിധി പാടവള്ളി പഠിച്ചെടുത്തു കൈകളിന്മേൽ
 കെട്ടി ബുത്താവിനെ ആശ്ലേഷിക്കുന്നവർക്ക് ബുത്താവ് വശപ്പെട്ടു;
 സ്വപ്നികൾ കണ്ടുപെട്ടു.

വല്ലഭമറിയാമോ

വൈദികസ്ത്രീകൾക്കിപ്പോൾ?

രണ്ടാളും 'തലയണ

മന്ത്ര'മേ പ്രയോഗിച്ചു-

കൊണ്ടിതു സപത്നീവി-

ധപംസതതിൽ യോജിപ്പോടെ.

തിങ്ങളാരോഴാൽസ്സില-

മവക് ജപയജ്ഞം,

മങ്ങഞ്ചാംപുരയ്ക്കുള്ളിൽ-

ക്കിടപ്പായ് മൂന്നാംവേളി;

സ്നാതവൈദ്യനുമെത്തി

വിശുദ്ധ്യുഷധവുമായ്-

പ്പേർത്തദോഷരിൽനിന്നു

ദോഷത്തെ വമിപ്പിപ്പാൻ!

റന്നുപോയ് ദിനപക്ഷ-

മാസങ്ങൾ; ചുറ്റിപ്പറ്റി-

നിന്നതില്ലവയെന്റെ

ചാരിത്രഭംഗം കേൾപ്പാൻ.

ഭൂതകാലത്തിൽച്ചെന്നു

ലയിച്ചു വഷം മൂന്നു,

* പാഴ്ത്തിരശ്ശീലപ്പിന്നിൻ

പോദ്യങ്ങളാകാശത്തും,

* ഒരു തിരശ്ശീലയുടെ മറവിലിരുന്നാണ് സ്നാതൻ വിധാരണ ചെയ്തുക. ദോഷശങ്കാവിഷമമായ സ്ത്രീയെ സാധനമെന്നു പറയുന്നു.

'സാധന'ത്തിന്റെ നെടു -
 വീപ്പുകൾ വായുവിലും!
 നാമന്റെ മുതൽ മുറു -
 മന്യർതൻ പെട്ടിയിലും!
 വേശ്യയെ വാതുങ്ങാക്ക -
 മപ്പരയ്ക്കുകത്തുനി -
 നീ - ശപഥം, പൊറുത്തരുൾ -
 കീഴൊരുവാക്കുപാടം മേ!
 വിടുതി ലഭിയ്ക്കുവാൻ
 മരൊരു വഴികാണാം -
 ഞ്ഞൊടുവിൽബുദ്ധ്യകലൻ
 ജാരതപമാരോപിച്ചേൻ.
 സ്തോത്തന കൃതാത്മതപം,
 ജ്യേഷ്ഠത്തിമാക്കു മന -
 സ്വാസ്ഥ്യം, മെൻഭത്താവിനു
 ഓരിദൃഗിവാർണം,
 ഏനിയ്ക്കോ മനുഷ്യർതൻ
 സ്വാതന്ത്ര്യം - പലഹൃണം
 ജനിച്ചവല്ലോ, ഭോഷ്ഠോ -
 നന്നു ഞാൻ പറകയാൽ.
 നന്മയെപ്പൊറും തിന്മ
 ഹേയകോടിയിൽപ്പെടാ:
 നെന്മണിവളച്ചയ്ക്ക
 വയലിൽച്ചളിവേണം.

പന്നഗഃഷ്ടമിതെ -

നുള്ള ഭൃശങ്ക പിടി -

ച്ചെന്നുടെ സമുദായം -

കേരളപിജവഗ്ഗം -

സത്യത്തിനെറുമ്പമേ

കടിച്ചിട്ടില്ലാത്തതു -

യത്രയംഗത്തെ മുറി -

രച്ചറിഞ്ഞിട്ടില്ലീവണ്ണം?

സംത്യാഗഭയം വേണ്ടോ

നിനക്കു: നമ്പൂതിരി -

യ്ക്കുന്തഃപുരത്തെക്കാളും

മധുരം മാമുലേ, നീ!

എന്തുഷ്ണസ്സണത്താലു,

മേതക്കുനദിച്ചാലു -

മന്ധവിശ്വാസതമ -

സ്തോഴിയാ ഞങ്ങൾക്കെന്നോ?

മങ്കമാർകളെക്കൊണ്ടു

കണ്ണനിർ വീഴ്ത്തിയെന്നി -

തെൻകൂട്ടർ, നിഴലിനെ -

കഴുകിക്കളയാനായ്!

ഞാനൊരു സാധാരണ -

നാരിയായ് മാറിയതിൽ

ഭീനത വേണ്ടാ നിങ്ങൾ -

ക്കെന്റെ സോദരിമാരേ;

ഹന്ത, മേ പുറത്താക്ക -

പ്പെട്ട ജീവിതത്തിന്മേൽ -

സ്നേഹം തട്ടുന്നുണ്ടു

നൽകാറും വെളിച്ചവും.

പശ്ചാത്താപവിലാസം ഞാൻ

സ്വപ്നയുഗത്തിൽ; ചോരാ,

പതീതപഥത്തിലിപ്പിണ്ണ -

ങ്ങനെയൊരു സംഭവത്തിൽ;

ഭർത്താവിനെയുളളൊരാൾ -

ഒരിക്കൽ - നൽകുക: - മിത്ര

ഭദ്രശബ്ദത്തിലേക്കു.

തന്നെ പ്രിയവാക്യം;

വെണ്മനസ്സുവെളിച്ചമേ

പുഞ്ചിരിക്കൊണ്ടിടുന്നു;

മന്ദിരത്തിനിടയിൽ -

മുഴപ്പമുണ്ടാകുന്നു.

എന്റെ സൈദ്ധാന്തമിഹ

കൺപ്രവർത്തിപ്പിലാക്കു; -

മെന്റയിലെച്ചെറുപ്പം

സംശയമനുഭവം!

ജ്യോതിർത്തിമാരേ, തൊഴാം:

നിങ്ങളുടെ കാരണമല്ലേ,

ശ്രേഷ്ഠതയൊഴിഞ്ഞ

നല്ലവൻ മുതിർന്ന ഞാൻ;

നാട്ടിനായ്ത്തൊഴിൽ ചെയ്യാൻ

ലാഘവം വന്നു, 'ഭ്രഷ്ടം' -

ലോട്ടുകങ്കണമുരി -

കളഞ്ഞ കൈരണ്ടിന്നും!

അംബ, ഭാരതഭൂവേ,

ഭക്തിചക്രത്താൽ ഞങ്ങൾ

നിർമ്മിച്ചുപോരും നൃത്തം -

നിശ്ചയോരോന്നും, ഹാ ഹാ,

വിവിധാതങ്കക്ഷേപം -

വിക്രമീഭൂതജസ്സം -

മിവിടെയോരോ ജീവം -

സിരയായ്ച്ചമയാവൂ!"

— * —

7. മദിരാശിക്കടൽപ്പറം (കാകളി)

അറമില്ലാത്ത നഭസ്സെൻ തലയ്ക്കുമേൽ;
അതു വീസ്തിണ്ണമാമണ്ഡം മുന്നിലും.
വീപ്പൊന്നു കാണിയ്ക്കുവെച്ചേൻ കടൽക്കാറ്റി-
നാൾപ്പറ്റിൽനിന്നു പുറത്തു കടന്ന ഞാൻ.
തല്ലിപ്പുരത്തുന്നു തീരത്തു കേറിന
കല്ലോലമോരോന്നുമെന്നുതെക്കിടിനെ.

ചിമ്പുറത്തെയ്ക്കു തിരിഞ്ഞുനോക്കീടുവാൻ
വെമ്പി, വിരിഞ്ഞു തെളിഞ്ഞ മിഴികൾ മേ:
കുങ്കുമപ്പൊട്ടിട്ടു കാണായി ദൂരത്തു
ചെങ്കുതിമോനാലപരാശതൻമുഖം:
ഇക്കിഴക്കേക്കടൽവക്കിൽത്തലപൊക്കി
നില്ക്കും വിധവാലയത്തിലെ സ്ത്രീകളോ,
തെറ്റൊന്നു ദൈവം കടന്ന തുടയ്ക്കുയാൽ
നെറ്റിത്തലകങ്ങളത്രയും മാഞ്ഞവർ.
നിർഭാഗ്യതാമുകൾത്തട്ടിൽനിന്നീടുമീ
നിർഭരതാരുണ്യമാരിൽപ്പലരുമേ,
അണ്ണിത്തരികൾതൻ വേലാസമാശ്ലേഷ-
വിഭ്രമഭേദങ്ങൾ കണ്ടു കരുഹലാൽ
ഒപ്പം നടക്കും മണാളനിൽപ്പഞ്ചിരി-
യപ്പിച്ചുപോന്നവരായിരിയ്ക്കും പുര.

പൊട്ടിച്ചിരിയ്ക്കുന്നതൂണിനമന്നേത്തെ
മട്ടിലേ സിന്ധുത്തിരകൾ തെരുതെരെ;
മുഴുങ്ങളാമീത്തരുണീമുഖങ്ങളോ
മുറും മറന്നുപോയ് മന്ദഹാസങ്ങളെ!

നാഥവിയുക്തമാക്കെഴുതാത്തുയുക്തമാം
വാതിൽ തുറന്നിട്ട് മേടതൻ ചുറ്റുമേ
മിന്നലിൻവേഗത്തോടല്ലോ ചരിയ്ക്കുന്ന
വിന്യസ്തയന്ത്രങ്ങൾ ധന്യർതൻ വണ്ടികൾ;
എന്നാലെടുമ്പരിയ്ക്കുന്നതുപോലവേ
മന്ദമീ സ്ത്രീകൾ തൻ ലോകയാത്രാരഥം.
ബന്ധുജനത്താലനാദൃതമാർ പര -
തന്ത്രമാരാ, പ്രിയദർശനമാരിവർ -
വൈശ്വസമെന്തെന്തടങ്ങിയിട്ടില്ലഹോ,
വൈധവ്യമേ, നിന്റെ മൂന്നക്ഷരങ്ങളിൽ?
'വേളി'തന്നതമെന്നൊന്നെന്നറിയാത്ത
ബാലികമാരുടെ പിഞ്ചുതലയിലും
വൈധവ്യവൈകൃതഭാരം ചുമത്തിട്ടും
സ്ത്രീധർമ്മശാസ്ത്രമേ, നിൻക്രൗഞ്ചമുൽക്കടം!
ആറുആറാവാം പുമാനു ഗൃഹിണിമാർ;
നാരിയ്ക്കു ചാവോളമേകപതീവ്രതം.
ആരാർ സഹിയ്ക്കുമിലയ്ക്കും കുറിച്ചിട്ട
നാരായണമേ, നിന്നിരുതലുള്ളപ്പിനെ?

അംഭോധിതീരസ്ഥമായുള്ളൊരുനന്ത -
 സ്തംഭമിടിത്തീവിളക്കായ കണ്ണതാ
 ദൂരത്തുനിന്നീ വിധവാലയത്തിന്നു
 നേരേ തുറക്കുന്നു, ചിമുന്ത തൽക്ഷണം;
 എങ്ങിനെ നോക്കാതിരിയ്ക്കുമിടയ്ക്കിട -
 യ്ക്കെങ്ങിനെ നോക്കുമിട്ടുദ്ദേശക്കൂടിനെ?

ഉപ്പലയാഴിതൻ പാഞ്ഞെല്ലലും പതം -
 തുപ്പലും തുള്ളിമറിയലും കാൺകയാൽ
 ഏറ്റം രസിച്ചു തുടിച്ചു കവിളൊടും,
 കാരറിൽ കളിയ്ക്കുന്ന കുന്തളച്ചാഞ്ഞൊടും,
 അമ്മതൻ കൈവിരൽ കോത്തുപിടിച്ചിങ്ങ
 ചെമ്മേ നടക്കും കിടാങ്ങുതൻ ചെങ്കുഴൽ
 ഏറെക്കുറെപ്പഴന്നുപോകാതിരിയ്ക്കുമോ
 ചാരുവാരം വെണ്ണണലിങ്കൽക്കണക്കിനേ,
 വൈധവ്യബലധാരാമീ വധുക്കുതൻ
 മാതൃതാപ്രത്യാശ തഞ്ചിന നെഞ്ചിലും;
 വൈവണ്ണ്യമേൽക്കായി; -രുട്ടിലല്ലോ, ചിരാൽ -
 തുരുവെളിച്ചത്തുതാൻ നിങ്ങൾതൻ ജീവിതം:
 ഭദ്രസഹോദരിമാരേ, ഗൃഹോപാന്തം -
 രഥ്യതൻ വൈദ്യുതദീപങ്ങൾ പോലവേ
 നോക്കാൻ തുടങ്ങിയിരിയ്ക്കുന്നു, നിങ്ങൾതൻ
 നേക്കു ജഗത്തിൻ പ്രബുദ്ധങ്ങൾ ദൃഷ്ടികൾ.

— * —

